

12. maj 2026

FM2026/142

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse, der belyser de økonomiske og administrative konsekvenser ved at indføre en rabatordning på el og vand for iværksættere og mindre virksomheder efter model af den gældende ordning for den landbaserede fiskeindustri. Redegørelsen skal indeholde konkrete finansieringsmodeller og et samlet beslutningsgrundlag for Inatsisartut. Redegørelsen skal omdeles til Inatsisartut senest den 1. januar 2027.

(Medlem af Inatsisartut Napaartoq Isak Petrussen, Demokraatit)

Først og fremmest vil vi på vegne af Siumut gerne takke Demokraternes medlem af Inatsisartut, Napaartoq Isak Petrussen, for at tage et vigtigt emne op til debat vedrørende vilkårene for iværksættere og små virksomheder i vores land.

Fra Siumut mener vi, at tankegangen omkring erhvervsudvikling i Grønland bør fornyes. Hvis vi ønsker at skabe et mere økonomisk og samfundsmæssigt selvberende land i fremtiden, kan vi ikke fortsætte alene med udgangspunkt i de eksisterende erhverv. Vi må skabe bedre muligheder for dem, der skaber nye arbejdspladser, arbejder med innovation og ønsker at starte virksomheder.

Det må også siges, at etablering af nye virksomheder i vores land er forbundet med store udfordringer. De høje driftsomkostninger, særligt i forhold til energi, er en hindring for mange. Dette gælder ikke kun i de større byer, men er særligt vanskeligt for dem, der ønsker at starte virksomheder i bygder og yderdistrikter.

Derfor er spørgsmålet ikke, om der er behov for støtte til erhvervslivet. Spørgsmålet er, hvordan vi på en ansvarlig, målrettet og samfundsgavnlig måde organiserer dette.

Fra Siumut forstår vi Naalakkersuisuts bekymringer godt. En omfattende nedsættelse af priserne på vandkraft og vand kan påvirke Nukissiorfiits økonomi og kan medføre højere regninger for almindelige borgere. Dette må håndteres med forsigtighed i en ansvarlig politik.

Men det skal også understreges, at hvis vi afviser større forslag uden at præsentere andre muligheder, vil vi blot fastholde de barrierer, der allerede findes i erhvervslivet i dag. Derfor mener vi i Siumut, at det er nødvendigt at fortsætte debatten om, hvordan vi kan skabe bedre vilkår for dem, der etablerer nye virksomheder.

Erfaringerne fra de nordiske lande viser, at støtte til erhvervslivet giver de bedste resultater gennem målrettede ordninger – og ikke gennem generelle tilskud. I Sverige kan små virksomheder få særlige lettelser, når de ansætter deres første medarbejder. I Finland anvendes skattemæssige incitamentter i forhold til innovation, etablering af nye virksomheder samt forskning. Samlet set støtter de nordiske lande iværksættere, men ikke gennem generelle driftstilskud.

Fra Siumut mener vi, at Grønland kan hente inspiration herfra, men at vi må udvikle løsninger med udgangspunkt i vores egne forhold.

Man kunne eksempelvis overveje midlertidigt at reducere energiomkostningerne for nye virksomheder i en bestemt periode. Dette kunne hjælpe virksomheder til at få en stærkere start. Man kunne også overveje skattemæssige lettelser for nye virksomheder, såsom særlige ordninger vedrørende virksomhedens overskud i de første år.

Derudover kunne hurtigere afskrivningsmuligheder for investeringer i erhvervsudstyr og produktion være en fordel, særligt for mindre virksomheder inden for fødevarerproduktion og fremstillingsvirksomhed. Vi mener også, at erhvervsdrivende i bygder og yderdistrikter bør have særlig opmærksomhed, da etablerings- og driftsomkostningerne ofte er højere dér.

Lad mig komme med et eksempel fra virksomheder i Sisimiut: Jeg vil nævne to virksomheder, der arbejder med vores selvforsyning i Sisimiut.

Den første er grøntsagsproducenten Sisimiut Fresh Farm. Dens største udfordring er de høje priser på strøm, elektricitet og vand.

Den anden er Milak Produktion, som producerer hundefoder. Dens udfordring er, at fragtraterne til kysten er blevet alt for høje.

Fra Siumut mener vi også, at de virksomheder, jeg nævnte som eksempler, ville være taknemmelige, hvis der fandtes en eller anden form for skattemæssig lettelse for iværksættere og nye virksomheder. For eksempel kunne man efterspørge ordninger vedrørende selskabsskat i de første to til tre år.

For Siumut er det vigtigt, at alle ordninger gennemføres økonomisk ansvarligt. Almindelige borgere må ikke påføres økonomiske byrder, og ordningerne skal gavne udviklingen frem for at være permanente driftstilskud.

Derfor ser vi det som positivt, at forslaget inddrages i Naalakkersuisuts strategi for erhvervsudvikling. Men vi vil også understrege, at dette ikke blot må blive en udsættelse. Vores land har behov for handling på erhvervsområdet nu. Vi har ikke kun brug for undersøgelser og rapporter – vi har også brug for konkrete løsninger.

Fra Siumut mener vi, at øgede investeringer i iværksættere samt nye erhvervsdrivende ikke alene skal handle om strøm, elektricitet og vand, men at man må arbejde med det større billede.

Afslutningsvis vil vi gerne sige, at Grønland har brug for flere virksomheder, ikke flere barrierer. Derfor bør vores erhvervs politik fremover i højere grad motivere til etablering af nye virksomheder og i højere grad bane vej for værdiskabelse i vores eget land.

På baggrund af ovenstående emner vil vi fra Siumut opfordre til, at man i udvalget forsøger at finde et bredere formuleret ændringsforslag. Selve formålet er jo godt, men fra Siumut ønsker vi, at det behandles i en bredere sammenhæng.

Med disse bemærkninger sender vi fra Siumut forslaget videre til Erhvervs- og Råstofudvalget.

Erik Jensen, Siumut